

NADER ONDERZOEK ECOLOGIE

SINT JANSTRAAT

TE HOEVEN

Ecologie

Rapportage nader onderzoek ecologie

Sint Janstraat te Hoeven

Opdrachtgever	Schonck, Schul & Compagnie Makelaars Fatimastraat 1 4834 XT Breda
Rapportnummer	16678.001
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	4 augustus 2022
Vestiging	Zuid-Holland Hoofdweg 240 3067 GJ Rotterdam 088 - 5001600 rotterdam@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw M.M.A. van Haaren, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer J. Bakker, BSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	2
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	3
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	3
5	ONDERZOEKSRESULTATEN	5
	5.1 Huismus.....	5
	5.2 Vleermuizen.....	7
	5.2.1 Verblijfplaatsen (binnen en buiten het projectgebied)	7
	5.2.2 Foerageergebied (binnen de onderzoekslocatie).....	8
	5.2.3 Vliegroutes.....	9
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	11
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	13

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Schonck, Schul & Compagnie Makelaars opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Sint Janstraat te Hoeven.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader de voorgenomen sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan Wet natuurbescherming die Ecologisch Adviesbureau Habitus B.V. in juni 2021 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (documentnummer DHON2021-8-QS1-V1, d.d. 5 juli 2021).

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1.600 \text{ m}^2$) ligt aan de Sint Janstraat, te Hoeven. In figuur 1 is de ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 1. Ligging onderzoekslocatie.

In de huidige situatie bestaat het onderzoeksgebied uit een woonhuis met schuur, een bedrijfspand en omliggende tuinen. Beide gebouwen hebben twee verdiepingen en zijn voorzien van een schuin dak met dakpannen. De muren zijn van baksteen en er is een spouwmuur aanwezig. De omgeving van het plangebied bestaat uit wegen, woonhuizen, parkeergelegenheid, winkels, restaurants en tuinen. De werkzaamheden beperken zich tot de gebouwen, de schuur en enkele bomen op het perceel.

2.2 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens een gedeelte van de huidige bebouwing te slopen, een gedeelte van de huidige bebouwing te verbouwen/renoveren, nieuwbouw te realiseren en parkeerplaatsen en bergingen aan te leggen (zie figuur 2).

Figuur 2. Kaart van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Voorgaand onderzoek, uitgevoerd door Ecologisch Adviesbureau Habitus, heeft uitgewezen dat de onderzoekslocatie potentieel geschikt leefgebied vormt voor de **huismus**, **gewone dwergvleermuis**, **ruige dwergvleermuis** en de **laatvlieger**. Op voorhand is daarom niet uit te sluiten dat de voorgenomen ingreep een negatief effect zal hebben op deze streng beschermde soorten. Om een overtreding van de Wet Natuurbescherming te voorkomen zal nader onderzoek uit moeten wijzen welke functie de onderzoekslocatie vervult voor de genoemde soorten.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Voor het onderzoek naar **huismus** zijn tussen 1 april en 15 mei twee veldbezoeken uitgevoerd, gedurende de ochtend. De veldbezoeken zijn op 8 april en 22 april 2022 in de ochtend uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken is gezocht naar roepende huismussen. Mannetjes huismussen roepen met name in het voorjaar ('s ochtends) vaak vanaf de dakranden/goten waar hun nesten zich bevinden. Bij het aantreffen van roepende mannetjes mag worden aangenomen dat zich onder het betreffende dak één of meerdere nesten bevinden. Tevens is gedurende de rondes in de ochtend gelet op huismussen die (met nestmateriaal) onder dakpannen of andere nestlocaties verdwijnen. Behalve op de onderzoekslocatie, is ook de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid of geschiktheid van de bebouwing voor huismus. De onderzoeksopzet is conform hetgeen is voorgeschreven in het kennisdocument voor de huismus (BIJ12, versie juni 2022).

Voor het onderzoek naar **vleermuizen** zijn in de periode half augustus tot oktober 2021 twee veldbezoeken uitgevoerd en in de periode half mei tot augustus 2022 drie veldbezoeken uitgevoerd. De veldbezoeken zijn op 31 augustus en 22 september 2021 en op 24 mei en 13 juni 2022 in de avond-

uren uitgevoerd. Op 29 juni 2022 is er een veldbezoek in de ochtend uitgevoerd. De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie januari 2021), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies zomer-, kraam-, paar- en individuele winterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocatie voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten. Doordat het protocol is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid dat is voldaan aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning, om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Het kan nooit worden uitgesloten dat verblijfsfuncties tijdens het onderzoek worden gemist, maar er is wel aan de onderzoeksinspanning voldaan. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.

Het vleermuisenonderzoek is uitgevoerd binnen de meest gunstige periode van het jaar waarin vleermuizen aantoonbaar van de onderzoekslocatie gebruik kunnen maken (half mei tot oktober). Gedurende de periode mei tot en met half juli hebben de meeste soorten hun zomer- en kraamverblijfplaatsen bezet en zijn druk bezig met het grootbrengen van jonge dieren. In de maanden augustus en september maken vleermuizen gebruik van zomer- en paarverblijfplaatsen en zijn veel soorten in de omgeving van hun winterverblijf te vinden. In deze periode produceren mannelijke vleermuizen sociale geluiden vanuit, of vliegend rondom, bebouwing om vrouwtjes te lokken. Naast kraam- en paarverblijfplaatsen is het aanvullende onderzoek ook gericht op de functie zomerverblijfplaats en individuele winterverblijfplaats. In het kader van winterverblijven wordt gesteld dat als zomer- en/of paarverblijven aangetoond zijn, er van wordt uitgegaan dat deze verblijven eveneens als winterverblijven gebruikt kunnen worden. De onderzoekslocatie is daarnaast onderzocht op foerageergebied en vliegroutes.

Tijdens de veldbezoeken is voornamelijk gelet op uitvliegende, invliegende of zwermende vleermuizen. Daarnaast is er ook gelet op foeragerende en passerende vleermuizen. Tijdens de twee eerste veldbezoeken is voornamelijk gelet op sociale geluiden en zwermende dieren. Het totaal aantal voorgestelde veldbezoeken is vastgesteld op basis van de grootte van de onderzoekslocatie, uitgaande van een tot vier waarnemers per veldronde. Verwacht werd dat met vijf bezoeken omtrent deze soortgroep voldoende zekerheid is verkregen over de functie van de onderzoekslocatie. Door de onderzoeksinspanning en de plaatsing van de waarnemers zo optimaal mogelijk te maken, is het mogelijk geweest om minimaal 75% van de invliegopeningen te overzien, conform het protocollaire vleermuisonderzoek (versie februari 2021).

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van professionele batdetectors met opnamemogelijkheid. Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden. De opnamemogelijkheid is belangrijk omdat de geluidsopnames kunnen worden gebruikt voor het determineren van soorten die op basis van hun geluid moeilijk zijn te onderscheiden (met name Myotis-soorten) en waarbij het sonogram uitsluitel kan geven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van analyseprogramma Batsound.

Tabel I bevat een overzicht van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel I. Onderzoeksinspanning per soortgroep

		2021	2022				
		aug - okt	maart	april	mei	juni	juli
Huismus	tijdstip			2 x ochtend*			
	datum			8 april (o) en 22 april (o) 2022			
	functie			functioneel leefgebied			
Vleermuis	tijdstip	2x avond*				2x avond**, 1x ochtend***	
	datum	31 augustus (a) en 22 september (a) 2021				24 mei (a), 13 juni (a) en 29 juni (o) 2022	
	functie	paarverblijfplaats				kraam/zomerverblijfplaats	

* Veldwerk is uitgevoerd door 1 persoon.

** Veldwerk is uitgevoerd door drie personen.

*** Veldwerk is uitgevoerd door vier personen.

Tabel II geeft een overzicht van de tijden en weersomstandigheden behorend bij de uitgevoerde veldbezoeken per soort(groep). Tijdens de veldbezoeken voor de huismus zijn de weersomstandigheden gunstig geweest. Er is geen neerslag gevallen en de windkracht bleef onder de 1 Beaufort (staat gelijk aan een zwakke windkracht). De temperatuur verschilde tussen beide rondes tussen de 5°C en 10°C graden. De weersomstandigheden tijdens de vleermuisonderzoeksrondes zijn gunstig geweest. De temperatuur heeft niet onder de 12°C gelegen. Er is bij geen enkele ronde neerslag gevallen en de windkracht bleef onder de 2 Beaufort. De weersomstandigheden voldoen hiermee aan de protocolaire eisen voor de uitvoer van het nader onderzoek ten aanzien van huismus en vleermuis.

Tabel II. Omstandigheden aanvullende onderzoeken huismus en vleermuizen

Soort(groep)	Datum	Tijd	Zonsopkomst/zonsondergang	**	Temperatuur	Bft	Weersomstandigheden*
huismus	8 april 2022	7:59 – 8:59	6:59	↑	5 °C	1 Bft	(0.0 mm/u) bewolkt
	22 april 2022	7:29 – 8:29	6:29	↑	10 °C	1 Bft	(0.0 mm/u) bewolkt
vleermuis	31 augustus 2021	22:30 - 0:30	20:29	↓	15 °C	2 Bft	(0.0 mm/u) bewolkt
	22 september 2021	21:00 – 23:00	19:38	↓	12 °C	2 Bft	(0.0 mm/u) bewolkt
	24 mei 2022	21:40 - 0:10	21:40	↓	12 °C	0 Bft	(0.0 mm/u) helder
	13 juni 2022	22:01 – 0:31	22:01	↓	13 °C	1 Bft	(0.0 mm/u) helder
	29 juni 2022	2:23 - 5:23	5:23	↑	16 °C	1 Bft	(0.0 mm/u) helder

* Gebruik is gemaakt van waarnemingen in het veld i.c.m. weersgegevens van het dichtstbijzijnde weerstation, zoals opgeslagen op <https://www.knmi.nl>.

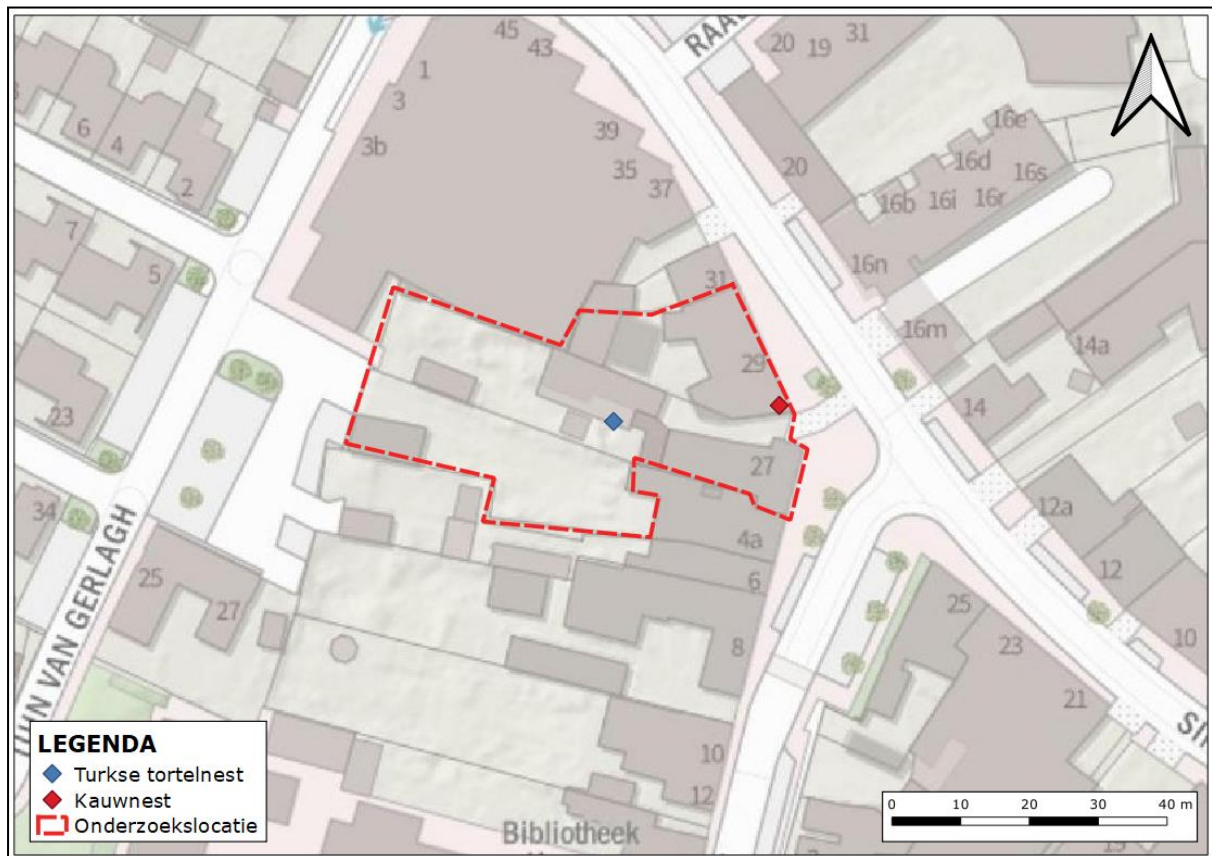
** ↑ Zonsopkomst; ↓ zonsondergang

5 ONDERZOEKRESULTATEN

5.1 Huismus

Tijdens de ochtendbezoeken (8 april en 22 april 2022) zijn geen nestlocaties van de huismus vastgesteld in de bebouwing behorende tot de onderzoekslocatie. Tijdens dit onderzoek zijn eveneens geen kwetterplekken of stofbadlocaties van huismussen waargenomen op de onderzoekslocatie. Tijdens

het onderzoek zijn een nestlocatie van een koppel kauwen en een nestlocatie van Turkse tortels waargenomen op de onderzoekslocatie (zie figuur 3).

Figuur 3. Onderzoekresultaten nader onderzoek huismus 2022.

5.2 Vleermuizen

5.2.1 Verblijfplaatsen (binnen en buiten het projectgebied)

Tijdens de veldbezoeken zijn invliegende en baltende vleermuizen waargenomen bij/rondom de bebouwing op de onderzoekslocatie. Er zijn géén uitvliegende vleermuizen waargenomen tijdens de avondrondes in de zomer- kraamperiode. Er zijn wel invliegende vleermuizen waargenomen tijdens de ochtendronde in de zomer- kraamperiode. Er zijn paargeluiden waargenomen rondom de onderzoekslocatie tijdens de avondrondes in de paar/baltsperiode.

Avondrondes zomer- en kraamperiode

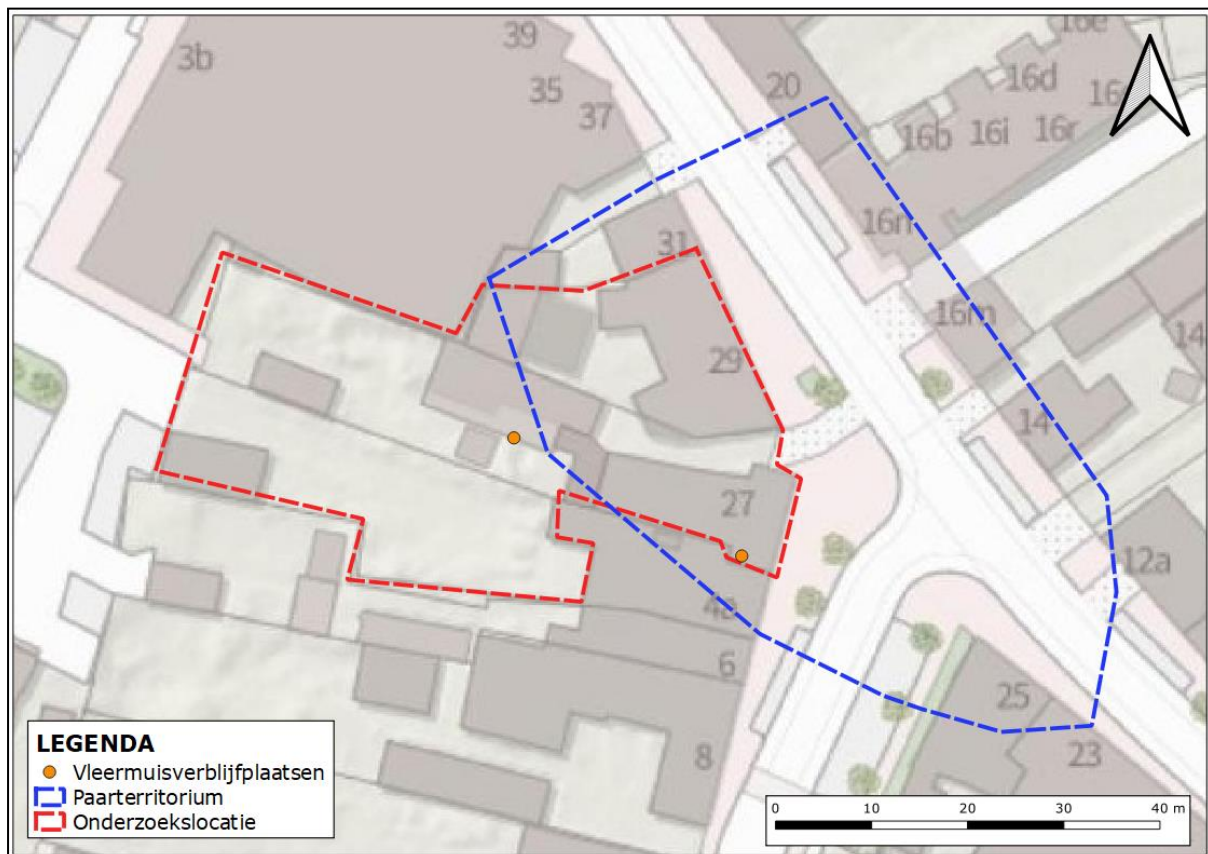
Tijdens de eerste avondronde in de kraam/zomerperiode (24 mei 2022) is om 22:15 de eerste passerende gewone dwergvleermuis waargenomen in de achtertuin van Sint Janstraat 29 (zonsondergang 21:40). Tijdens de tweede avondronde (13 juni 2022) is de eerste passerende gewone dwergvleermuis waargenomen richting het oosten tussen Sint Janstraat 27 en 29 door om 22:18 (zonsondergang 22:01). Tijdens de avondrondes in de zomer- en kraamperiode zijn geen verblijfplaatsen aangetoond.

Ochtendronde zomer- en kraamperiode

Tijdens de ochtendronde (29 juni 2022) zijn twee invliegers in de bebouwing op de onderzoekslocatie waargenomen. Een gewone dwergvleermuis vloog in bij de nokpan van Sint Janstraat 27 en een andere gewone dwergvleermuis vloog in onder de dakrand van de schuur gelegen achter Sint Janstraat 29. Er is ook een invlieger waargenomen bij de kopgevel van Bovenstraat 4a (buiten de onderzoekslocatie). Tijdens de ochtendronde is de laatste passerende gewone dwergvleermuis om 5:12 waargenomen in de achtertuin van Sint Janstraat 29 (zonsopkomst 5:23). Tijdens de ochtendronde zijn twee verblijfplaatsen aangetoond op de onderzoekslocatie.

Avondrondes paarperiode

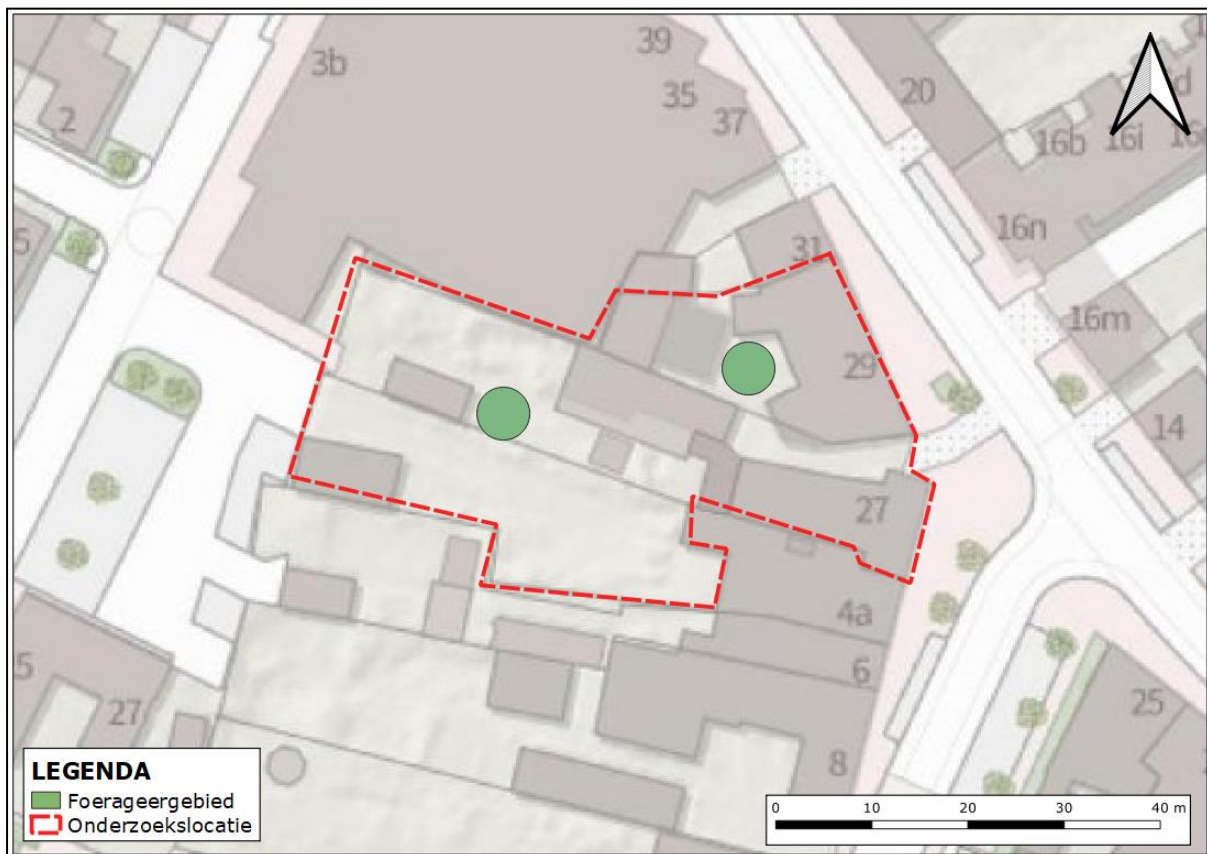
Tijdens de avondrondes in de paarperiode, die twee uur en anderhalf uur na zonsondergang zijn uitgevoerd (zonsondergang 20:29 en 19:38), zijn baltsroepjes gehoord van de gewone dwergvleermuis in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. Met behulp van deze baltsroepjes is een paarterritorium vastgesteld van een gewone dwergvleermuis. Dit paarterritorium is gedeeltelijk gelegen binnen de onderzoekslocatie. Binnen de onderzoekslocatie betreft het Sint Janstraat 27 en 29 en de schuren direct achter nr. 29. Het paarterritorium indiceert dat er in de gebouwen vermoedelijk een paarverblijfplaats is.

Figuur 3. Gevonden zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen op de onderzoekslocatie en het paarterritorium van een gewone dwergvleermuis gedeeltelijk gelegen op de onderzoekslocatie.

5.2.2 Foerageergebied (binnen de onderzoekslocatie)

Tijdens de veldbezoeken zijn er op verschillende plekken op de onderzoekslocatie foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen (zie figuur 5). Op twee locaties werd even door een gewone dwergvleermuis gefoerageerd. Tijdens de eerste avondronde in de kraam/zomerperiode werd er door een gewone dwergvleermuis gefoerageerd om 22:04 in de tuin bij de schuur achter Sint Janstraat 29. Tijdens de tweede avondronde werd er door een gewone dwergvleermuis om 22:25 gefoerageerd in het achtertuinje bij Sint Janstraat 29. Deze foerageerbieden worden niet als essentieel gezien door het geringe gebruik en door het grote aanbod alternatieven in de directe omgeving (zie hoofdstuk 6). Deze alternatieven bestaan onder andere uit de achtertuinen van St. Janstraat 8,10 en 12, het park gelegen op circa 90 meter zuidwesten, de bosschage gelegen op circa 195 meter ten noordoosten en het wateroppervlak gelegen op circa 250 meter ten oosten van de onderzoekslocatie.

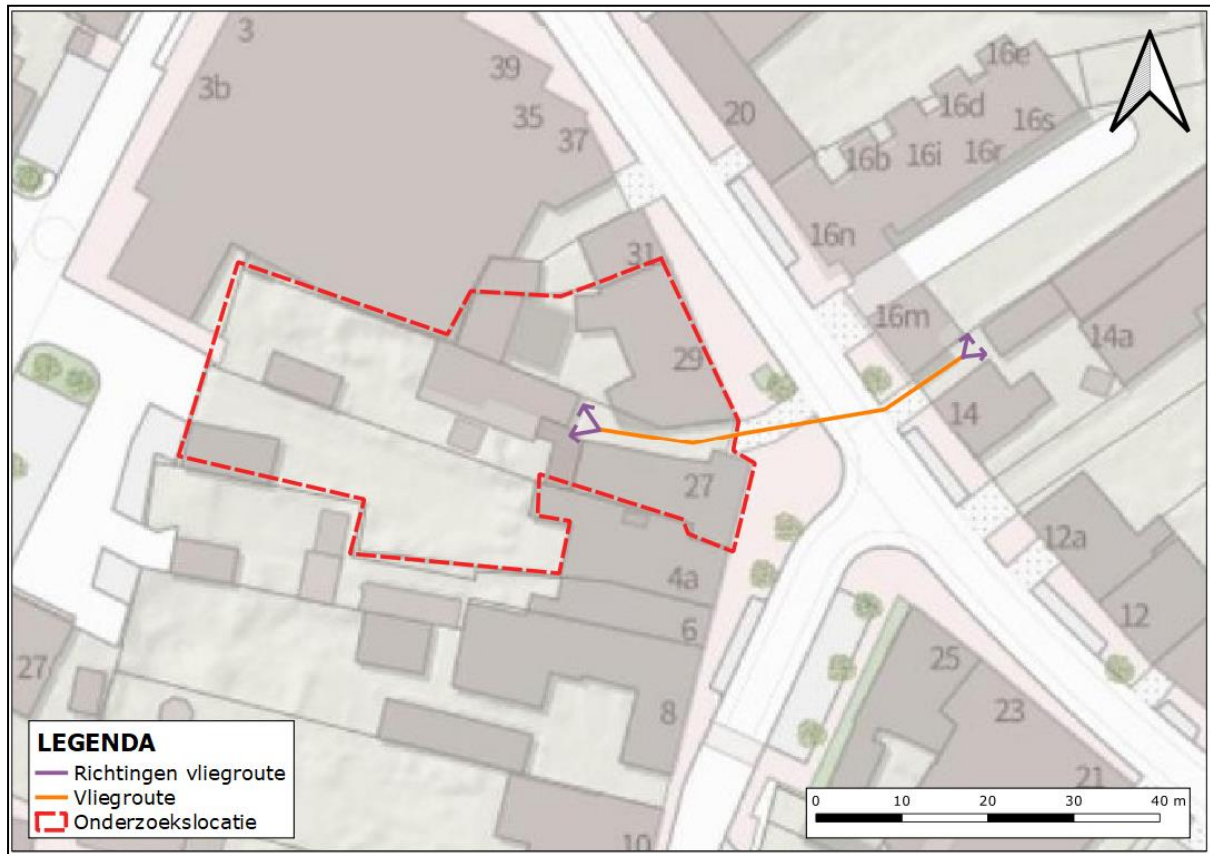

Figuur 4. Overzicht gevonden foerageergebied van enkele gewone dwergvleermuizen binnen de onderzoekslocatie.

5.2.3 Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Dergelijke potentiële vliegroutes zijn op de onderzoekslocatie aanwezig in de vorm van gevels van bebouwing. Vliegroutes worden echter niet altijd gebruikt door vleermuizen en zijn daarnaast niet altijd aanwezig. Er kan namelijk ook een diffuse verspreiding plaatsvinden van vleermuizen over een woonwijk of groengebied (Kennisdokument gewone dwergvleermuis 2017, BIJ12). Foeragerende wijze volgen vleermuizen een patroon van foerageergebied naar foerageergebied om op gewenste locaties uit te komen. De ruige dwergvleermuis gebruikt meestal geen vliegroutes en kan goed door open gebied vliegen (Kennisdokument ruige dwergvleermuis 2017, BIJ12). Er is één vliegroute vastgesteld in het oosten van de onderzoekslocatie. De vliegroute loopt langs de zuidgevel van Sint Janstraat 27 en de noordgevel van Sint Janstraat 29. Meerdere malen zijn op 13 juni gedurende de avond en op 29 juni gedurende de ochtend, gewone dwergvleermuizen waargenomen die zich in de avond voornamelijk verplaatsten van het westen naar het oosten en in de ochtend voornamelijk van het oosten naar het westen (zie figuur 7). De passerende gewone dwergvleermuizen (circa 22 individuen) werden in de avond voor het eerst waargenomen tussen de gevels van Sint Janstraat 27 en 29, ze vlogen de weg over en tussen de gevels van Sint Janstraat 16m en 14 (buiten de onderzoekslocatie) door. Tijdens de ochtendronde werden de passerende gewone dwergvleermuizen (circa 20 individuen) voor het eerst waargenomen tussen de gevels van Sint Janstraat 16m en 14 buiten de onderzoekslocatie en vlogen de weg over richting de onderzoekslocatie, tussen de gevels van Sint Janstraat 27 en 29 door. Enkele vleermuizen vlogen de andere richting op (tegen de richting in). Zodra de vleermuizen voorbij de gevels van nr. 27 en 29 waren gevlogen gingen ze links of rechts af. Naar alle waarschijnlijkheid zijn de gewone dwergvleermuizen afkomstig uit de nabij gelegen woonwijk ten westen van de onder-

zoekslocatie en gebruiken zij de vliegroute om bij de bosschage (185 meter) en het wateroppervlak (250 meter) in het oosten te komen om te gaan foerageren. De exacte verblijfplaatsen van deze passerende vleermuizen zijn echter niet bekend.

Figuur 7. Overzicht vastgestelde vliegroute.

6 TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Huismus

De huismus valt onder het beschermingsregime van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Het is verboden de voortplantings- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen en de nesten mogen niet worden weggenomen.

Omdat de onderzoekslocatie geen beschermde functie heeft voor de huismus is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de huismus als gevolg van de werkzaamheden. De werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden zonder verdere maatregelen te treffen ten aanzien van de huismus.

De gevonden nesten van de Turkse tortels en kauwen mogen verwijderd worden, zodra deze nesten niet meer in gebruik zijn.

6.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten vallen onder het beschermingsregime van de Habitatrictlijn en de conventie van Bonn, in de Wet natuurbescherming ondergebracht in artikel 3.5. Dit betekent dat vleermuizen beschermd zijn tegen het opzettelijk verstoren, doden of vangen en dat hun vaste rust- en voortplantingsplaatsen niet mogen worden beschadigd of vernield. Onder vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes), de paarterritoria en de essentiële foerageergebieden bescherming genieten.

Zomer- en winterverblijfplaatsen

Er zijn twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld op de onderzoekslocatie. Bij de sloop/renovatie van de bebouwing is het niet te voorkomen dat wegnemen, vernielen of beschadigen optreedt, waardoor artikel 3.5 lid 4 wordt overtreden. Door het treffen van maatregelen kan de functionaliteit voor de soort behouden blijven. Hiermee wordt overtreding van de Wet natuurbescherming echter niet voorkomen en is een ontheffing noodzakelijk.

Paarterritorium

Er is een paarterritorium vastgesteld die zich gedeeltelijk op de onderzoekslocatie bevindt. Tijdens de paarrondes zijn geen uitvliegers waargenomen, maar er zijn wel baltsroepjes van een gewone dwergvleermuis gehoord. Door middel van de baltsroepjes is een paarterritorium vastgesteld. Omdat het paarterritorium zich gedeeltelijk op de onderzoekslocatie bevindt is het niet volledig uit te sluiten dat er geen paarverblijfplaats aanwezig is op de onderzoekslocatie. Om de mogelijke aanwezigheid van een paarverblijfplaats in een gebouw op de onderzoekslocatie, kan de voorgenomen ingreep leiden tot verstoring, vernieling of beschadiging hiervan. Een ontheffing in het kader van deze mogelijke paarverblijfplaats wordt noodzakelijk geacht.

Vliegroute

Er is één vliegroute vastgesteld binnen de contouren van de onderzoekslocatie. Vliegroutes functioneren als een echo-oriënterende structuur voor vleermuizen die zich tussen verblijfplaatsen en- of foerageergebieden verplaatsen. De gevels van Sint Janstraat 27 (noordgevel) en 29 (zuidgevel) worden gebruikt als vliegroute door gewone dwergvleermuizen. De vliegroute loopt tussen de gevels van Sint Janstraat 27 (noordgevel) en 29 (zuidgevel) over de weg en tussen de gevels van Sint Janstraat 14 (noordwestgevel) en 16m (zuidoostgevel) door. Deze vliegroute wordt als niet-essentiële vliegroute

te geacht voor gewone dwergvleermuizen met verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie. De vleermuizen verplaatsen zich van deze mogelijke verblijfplaatsen via de vliegroute om waarschijnlijk de bosschage en het wateroppervlak ten oosten van de onderzoekslocatie te bereiken om te foerageren. De vliegroute wordt niet-essentieel geacht doordat er alternatieve routes aanwezig zijn in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. De huidige vliegroute zal in de tijdelijke situatie (tijdens de bouw) en in de permanente situatie (nieuwbouw) blijven bestaan. Tijdens de voorgenomensloop van Sint Janstraat 29 zal de vliegroute functioneel blijven, de (noord)gevel van Sint Janstraat 27 blijft aanwezig en kan de functie geheel overnemen. Wel dienen er geen verstoringen (zoals extra verlichting) plaats te vinden bij de (noord)gevel van Sint Janstraat 27 en dient de vliegroute toegankelijk te blijven. In de voorgenomen toekomstige situatie komt er een gevel terug op de plek van de gesloopte zuidgevel van Sint Janstraat 29. Deze nieuwe gevel kan weer een onderdeel vormen van de vliegroute. Om verstoring van de vliegroute te voorkomen zullen tijdens werkzaamheden in de actieve vleermuisperiode (15 april t/m 15 oktober) die tussen zonsondergang en zonsopkomst plaatsvinden gebruik moeten worden gemaakt van vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig). En de vliegroute mag tussen zonsondergang en zonsopkomst niet verspert/ontoegankelijk zijn. Ook bij het realiseren van permanente verlichting zal rekening moeten worden gehouden met de vliegroute (geen extra verlichting of vleermuisvriendelijk). Tijdens en na de uitvoering van de werkzaamheden dient de vliegroute te allen tijde functioneel te zijn. Op voorhand is het gedrag, van de gewone dwergvleermuizen die gebruik maken van de vliegroute, lastig in te schatten op het moment er in de huidige situatie veranderingen plaatsvinden. In de veronderstelling dat de vliegroute met de genoemde maatregelen functioneel blijft, is het daarnaast verstandig om de situatie te schetsen in geval vleermuizen toch afzien van de voorheen gebruikte vliegroute. In de directe omgeving zijn er voldoende soortgelijke alternatieve vliegroutes die dezelfde functies voor vleermuizen verbinden. Mogelijke alternatieve routes bestaan uit de gevels van Bovenstraat 8 en 10, Bovenstraat 12 en 14 en Sint Janstraat 31 en 37. Om van deze alternatieve routes gebruik te maken zullen de vleermuizen mogelijk iets langer langs de verlichte gevels (evenwijdige aan de weg) moeten vliegen, echter de vliegroute die momenteel wordt gebruikt loopt langs de lantaarnpaal die voor Sint Janstraat 14 staat, waardoor de vliegroute al gedeeltelijk redelijk is verlicht.

Foerageergebieden

De twee kleine foerageergebieden gevonden op de onderzoekslocatie zijn beide geen essentiële foerageergebieden. De foerageergebieden werden tijdens het onderzoek beide maar eenmalig gebruikt voor een korte tijd door één gewone dwergvleermuis. Het verdwijnen van (uitgaande van de voorgenomen werkzaamheden) niet essentiële foerageergebieden wordt door voldoende alternatieven in de directe omgeving, niet als overtreding gezien op artikel 3.5 lid 2 en 4 van de Wet natuurbescherming.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van Schonck, Schul & Compagnie Makelaars een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Sint Janstraat te Hoeven.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen sloop en nieuwbouw op de onderzoekslocatie.

De initiatiefnemer is voornemens een gedeelte van de huidige bebouwing te slopen, een gedeelte van de huidige bebouwing te verbouwen/renoveren, nieuwbouw te realiseren en parkeerplaatsen en bergingen aan te leggen

Conclusie en advies

Verblijfplaatsen vleermuizen

Er zijn twee zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld op de onderzoekslocatie. Bij de sloop/renovatie van de bebouwing is het niet te voorkomen dat wegnemen, vernielen of beschadigen optreedt, waardoor artikel 3.5 lid 4 wordt overtreden. Een ontheffing is noodzakelijk.

Paarterritorium

Er is een paarterritorium vastgesteld die zich gedeeltelijk op de onderzoekslocatie bevindt. Omdat het paarterritorium zich gedeeltelijk op de onderzoekslocatie bevindt is het niet volledig uit te sluiten dat er geen paarverblijfplaats aanwezig is op de onderzoekslocatie. Hierdoor is een ontheffing noodzakelijk.

Vliegroute

De gevels van Sint Janstraat 27 (noordgevel) en 29 (zuidgevel) worden gebruikt als vliegroute door gewone dwergvleermuizen. Deze vliegroute wordt als niet-essentiële vliegroute geacht. De vliegroute loopt tussen de gevels van Sint Janstraat 27 (noordgevel) en 29 (zuidgevel) over de weg en tussen de gevels van Sint Janstraat 14 (noordwestgevel) en 16m (zuidoostgevel) door. De vliegroute wordt niet-essentieel geacht doordat er alternatieve routes aanwezig zijn in de directe omgeving van de onderzoekslocatie. De vliegroute blijft bestaan in de tijdelijke (tijdens de bouw) en de permanente (nieuwbouw) situatie. Bij het slopen van de gevel van Sint Janstraat 29 zal de vliegroute functioneel blijven, de gevel van Sint Janstraat 27 blijft aanwezig en kan de functie geheel overnemen. Wel dienen er geen verstoringen (zoals extra verlichting) plaats te vinden bij de gevel van Sint Janstraat 27 en dient de vliegroute toegankelijk te blijven. In de voorgenomen toekomstige situatie komt er een gevel terug op de plek van de gesloopte zuidgevel van Sint Janstraat 29. Tijdens werkzaamheden in de actieve vleermuisperiode (15 april t/m 15 oktober) die tussen zonsondergang en zonsopkomst plaatsvinden zal gebruik moeten worden gemaakt van vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig). Ook bij het realiseren van permanente verlichting zal rekening moeten worden gehouden met de vliegroute (geen extra verlichting of vleermuisvriendelijk). Na en tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient de vliegroute te allen tijde functioneel te zijn.

Foerageergebied

Er zijn twee kleine niet essentiële foerageergebieden gevonden op de onderzoekslocatie. Ten aanzien van deze niet essentiële foerageergebieden, wordt er geadviseerd om de werkzaamheden buiten de actieve periode van vleermuizen uit te voeren (binnen 15 oktober t/m 15 april). Bij voornemens de werkzaamheden binnen de actieve periode uit te voeren wordt er geadviseerd om de werkzaamheden tussen zonsopkomst en zonsondergang uit te voeren en- of te werken met vleermuisvriendelijke verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst om zo negatieve effecten te minimaliseren.

Econsultancy
Rotterdam, 4 augustus 2022.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Broedseizoen

Voor het broedseizoen staat in de wet geen vaste periode. De looptijd verschilt per soort en varieert per jaar. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 augustus.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Een mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kan sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

